

VOLNÝ ČAS

ZOO

Basilejská zoo, přezdívaná Zolli, byla otevřena v roce 1874. Každoročně přivábí na milión návštěvníků. Vlastně je to druhá nejnavštěvovanější turistická atrakce ve Švýcarsku (po vodopádech Rheinfall v Shaffhausenu). V parku o 11 hektarech žije přes 6 tisíc zvířat. V posledních letech přibýly prostory bez mříží pro opice či nový výběh pro sněžné leopardy. Pozoruhodný je Etosha-Haus, který imituje biotop namibijské savany, či vivárium s velkým korálovým útesem.

www.zoobasel.ch

INFORMACE

● **Informační kancelář** v centru města, na břehu Rýna. Tourist Informationen Basel, Schifflande 5, info@baseltourismus.ch, všední dny 8.30 – 18.30, soboty 10 – 17, neděle a svátky 10 – 16. Za 5.90 CHF lze pořídit obsáhlou informační brožuru o městě.

● **Internetové stránky** v němčině a angličtině: www.basel.ch

● **Mobility Ticket** – každý, kdo stráví alespoň noc v jednom z basilejských hotelů, obdrží kartu na bezplatné používání městské hromadné dopravy během svého pobytu.

● **Basel Card** – s touhle kartou máte vstup zdarma do některých muzeí a zoo, až 20 % slevu ve vybraných restauracích, obchodech či na kulturních akcích atd. Cena karty na 24 h: 25 CHF, děti polovinu.

→ čtyř starých přívozů, které ve městě jsou. Dřevěná pramice, jejíž polovinu tvoří jakási zastřešená kabinka. Tyhle trajekty, jež jsou součástí veřejné basilejské dopravy, táhne lano a pohání pouze voda už sto padesát let. Jsou natolik součástí města, že se dostaly i do úslav. Když Basilejan nebude věřit vašim slovům, může se vám klidně dostat odpovědi: „To vyprávíte převozníkovi.“

Vraťme se ale ke katedrále. Vznikla ve 12. století jako románská stavba. Po ničivém zemětřesení v roce 1356 byla goticky přestavěna. Sloužila jako biskupský svatostánek až do reformace (1529), kdy Basilej konvertovala k protestantství. Zvláště pozoruhodný je severní původní portál Gallusporte s mnoha figurami, stejně tak členitý chrámový interié. Kromě hrodek sloužících biskupů tu odpočívá i Erasmus Rotterdamský, který působil na zdejší univerzitě a učinil z Basileje centrum humanismu.

Procházku historickým centrem můžete zakončit v blízké ulici Freistrasse, která vás dovede zpátky na ústřední Marktplatz. Tahle ulice bývala ve 3. a 4. století součástí římské vojenské a obchodní cesty. Hlavní dopravní tepnou města se stala ve středověku, kdy tu sídlily jednotlivé cechy. V 19. století byla většina domů zbourána a přestavěna v klasicistním a secesním stylu. Stojí

Tinguelybrunnen - nejoblíbenější basilejská fontána

za to podívat se na fasády jednotlivých domů. A svůj význam si Freistrasse uchovala dodnes: je hlavní obchodní ulicí téhle části města, Grossbaselu.

Basilej dnes: kultura především

Basilej kráčí dějiny už od pradávna a v nejrůznějších podobách. V letech 1431 – 48 tu zasedal proslulý basilejský koncil, pak zde našli významné útočiště reformátoři a humanisté a nakonec mohl Theodor Herzl prohlásit: „Židovský stát byl založen v Basileji“, poté, co se tu konal první sionistický kongres.

Město, ač malé rozlohou, má množství dalších památek. Třeba zbytky opevnění, nebo staré městské brány. Ze sedmi se sice dochovaly jen tři, ale zvláště Spalentor určitě stojí za

pozornost. O historických fontánách už byla řeč, pak má Basilej ještě jednu fontánu. Ačkoli jí není ještě ani třicet let, je ze všech nejznámější a rozhodně nejoblíbenější. Na prostranství před starým městským divadlem instaloval populární umělec Jean Tinguely do bazénu množství kovových mechanických sošek, hejblátek a konstrukcí, které se točí, naklání a uklání a chrlí vodu.

Basilejské zaměření na kulturu a umění občas hraničí až se sympatickou posedlostí. V roce 1967 o nákupu několika Picassových obrazů pro místní Kunstmuseum rozhodovali obyvatelé města v referendu (což je mimochodem další, tentokrát celosvětová posedlost). Není nutné dodávat, jak dopadlo.

JAN DRAŽAN

jan.drazan@economia.cz

FOTO: ADELA POLÁKOVÁ

Je libo marihuanu?

Šestnáctého dubna 1943 byl pátek a většina lidí už šla z práce domů. Zaměstnanec farmaceutické firmy Dr. Albert Hofmann ne, zůstal v laboratoři a snažil se nalézt lék na migrénu. Najednou se však začal cítit divně, a tak si šel radši lehnout. Později si do deníku poznamenal: „Měl jsem zavřené oči a vnímal nepřerušovaný proud fantastických obrazů, neobyčejných tvarů s intenzivní, kaleidoskopickou hrou barev.“ Doktor Hofmann to v té chvíli netušil, ale právě nevědomky vymyslel jednu z nejoblíbenějších drog minulého století – LSD.

Možná právě tahle historická záležitost vedla k tomu, co je dnes v basilejských ulicích běžně k vidění. Nizozemsko je tím po světě proslulé, ale vězte, že i tady ve Švýcarsku si můžete legálně koupit marihuanu. Stačí navštívit jeden z krámků, většinou s orientálními soškami apod., s typickým vyobrazením na výloze: špičatým zeleným listem marihuany.

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců Lonely Planet, které v češtině vydává nakladatelství Svojtka & Co.

 SVOJTKA & Co.
NAKLADATELSTVÍ